

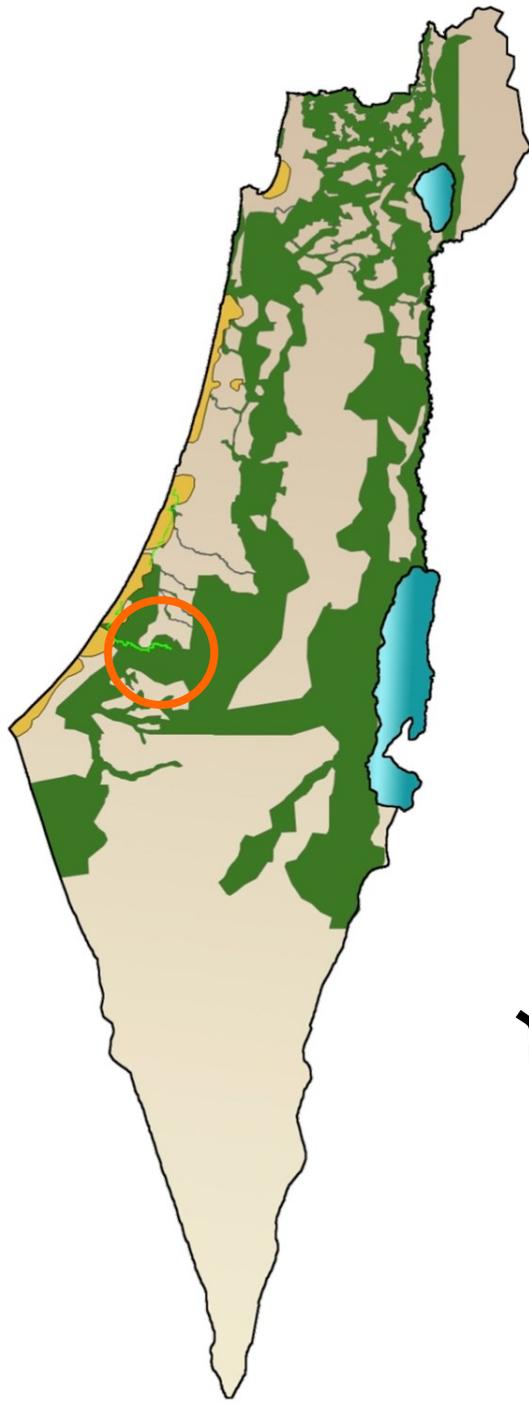
"משארים"

ערוצי חיים במרחב שקמה

קובי סופר - פקח מישור חוף דרומי

מטרה ומסר

- העלאת חשיבות המשארים כעוגנים למסדרונות אקולוגיים בין שמורות טבע ומציאת דרך לשימורם
- המשאר (ערוץ חיים) במרחב שקמה הינו כלי חיוני לשמירת טבע (אוכלוסיות ומגוון מינים) המחויב בהגנה

מסדרונות אקולוגיים

- מה זה מסדרון אקולוגי?
- משמעות המסדרונות האקולוגיים
עבור החי והצומח
- מסדרון הרוחב שבין שולי הר חברון
לים

בתי גידול טבעיים

נביעה במרגלות תל נגילה

הצפה בנחל
הוגה

דיונת חול, חוף זיקים

רכסי כורכר

נחל סד

שטחי עיבוד
זנוחים

חוות
חקלאיות

מטעים

שטחים חקלאיים

שטחי מרעה

גידולי שדה

**נופי ישובים
כפריים**

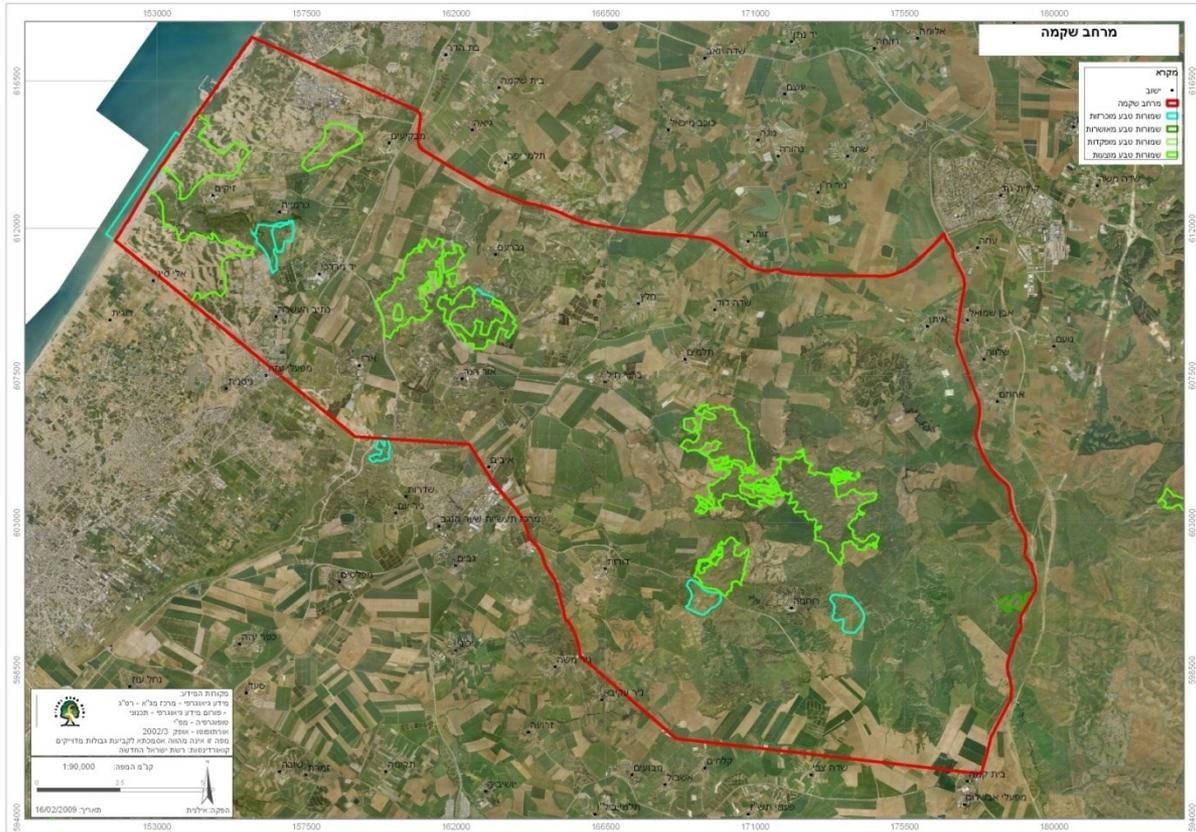
שקיעה במרחב שקמה

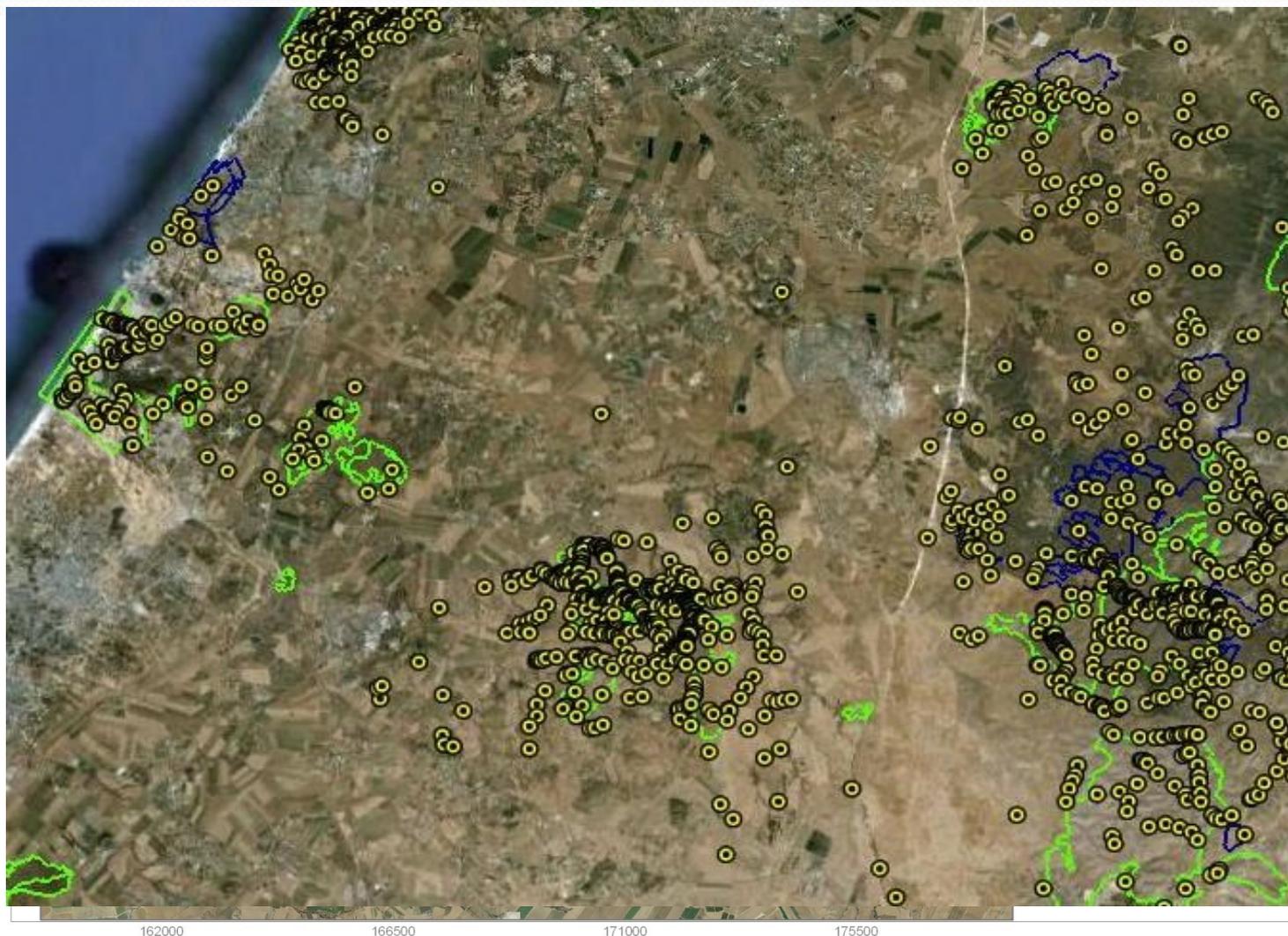

משמעות מסדרון מרחב שקמה

- שמורות הטבע ושטחי ליבה אחרים במרחב שקמה
- הקישוריות בין השמורות השונות במרחב
- משמעות המשארים

ניטור המרחב

מהו משאר?

תפקידו של המשאר:

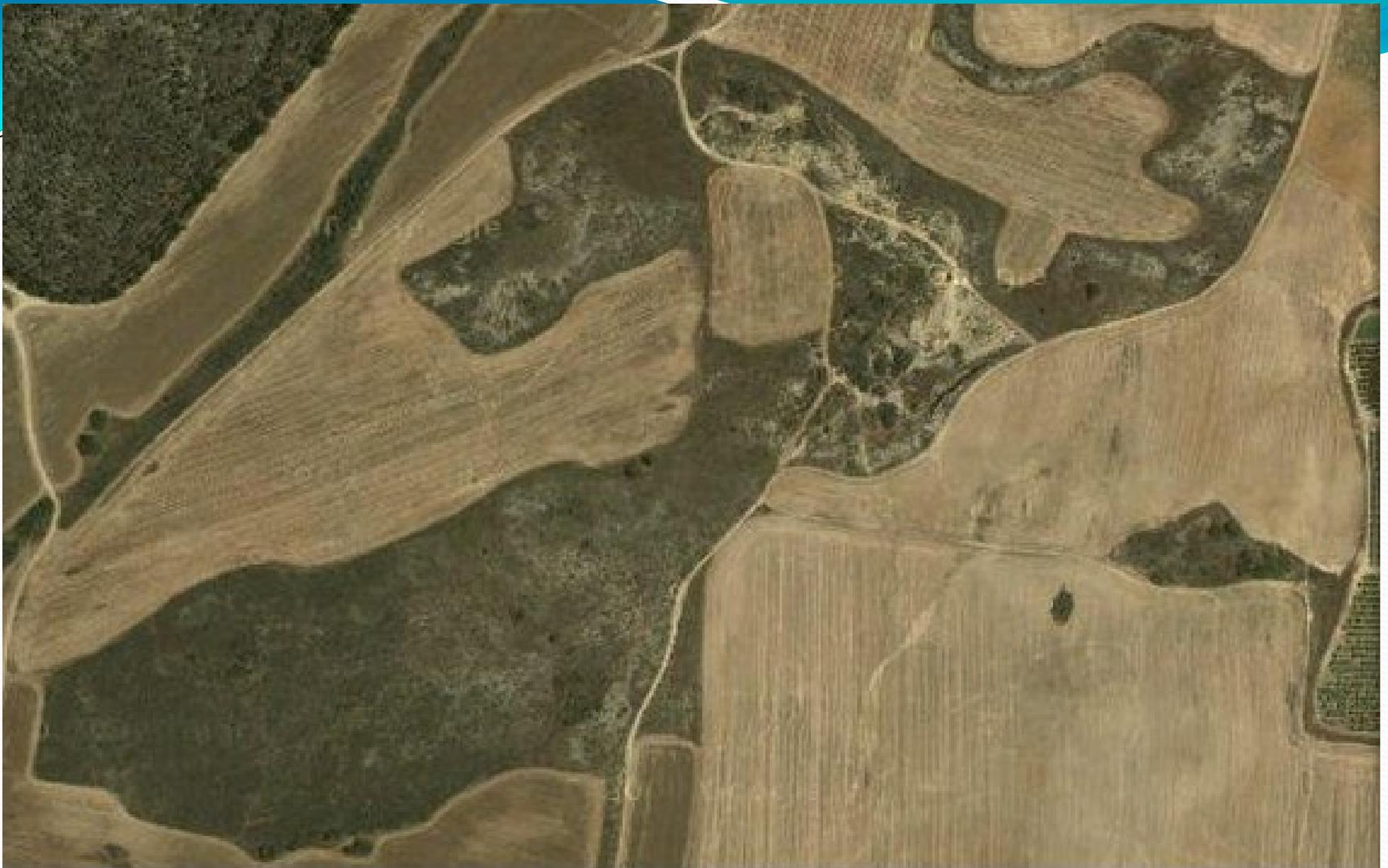
- קישוריות בין שמורות טבע ושטחי ליבה אחרים – מעבר גנים
- "ספק" של מגוון בתי גידול

מתוך: <http://www.govmap.gov.il/viewer.asp>

מארג משארים, ערוצים מסדר שני ושלישי,
אזור רוחמה, צילום אוויר

מתוך <http://maps.google.com>

ביטוי למישאר בלב שטח חקלאי מעובד,
צילום אוויר

טיפוסי המשארים – כיפות רכסי כורכר

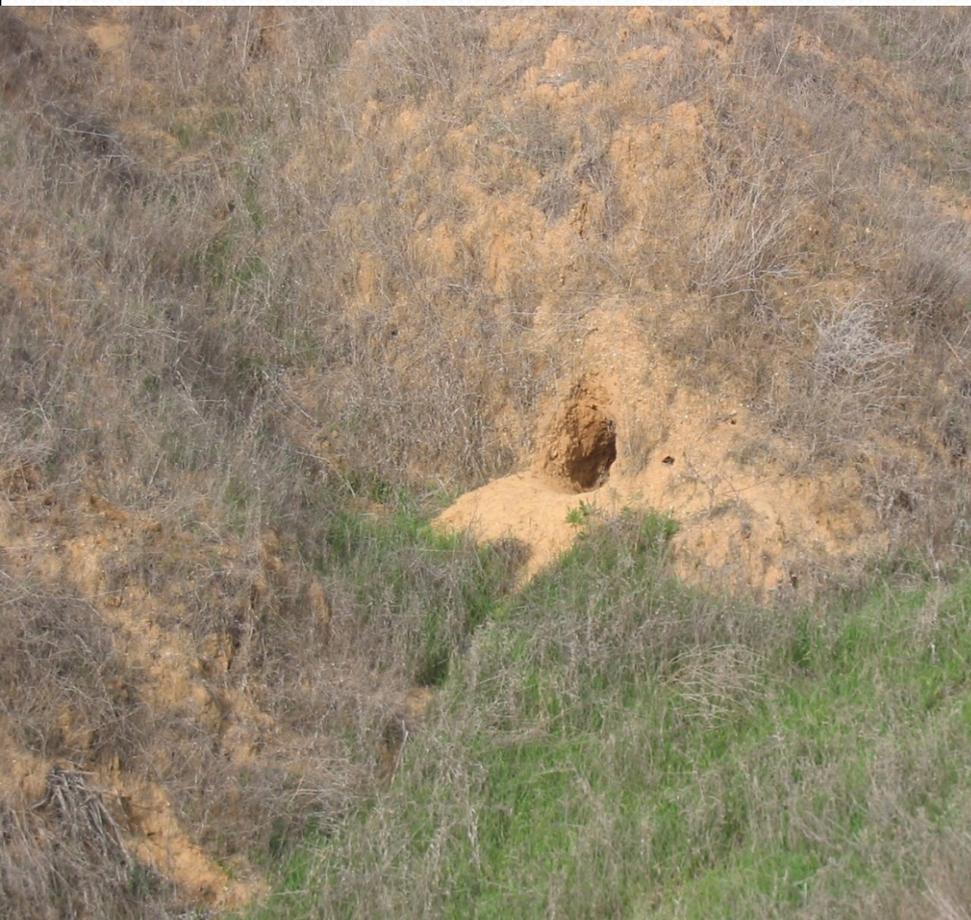

מחצבות

ערוצים מסדר שני ושלישי

משמעות המשארים

בלי משארים...

סיכום והמלצות

סטאטוטורי:

- קידום מחצבות נטושות והסובב אותן במרחב כשמורות טבע
- בחינת מנגנוני הגנה חלופיים (רמות שימור לשטחים פתוחים, שטח חקלאי מיוחד, איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים בשטח מוגדר ועוד...)

חינוך והסברה:

- קיום פעולות הסברה בקרב החקלאים עצמם
- קיום פעולות חינוך בבתי הספר במגזר החקלאי במרחב

אחר:

- יצירת מנגנונים כלכליים או אחרים שיהפכו את החקלאים לשותפים בשמירה על המשארים

